

ALYTAUS RAJONO BUTRIMONIŲ GIMNAZIJOS MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOSIOS NUOSTATOS

- Alytaus rajono Butrimonių gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, Nuosekliojo mokymo pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu; Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis patvirtintomis LR švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK – 2433, Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis patvirtinta LR švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. ISAK – 269.
- Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, bendrieji vertinimo principai ir nuostatos, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, įvertinimų fiksavimas, vertinimo informacijos analizė, mokinių, tėvų (globėjų), informavimas.
- Tvarkoje vartojamos šios sąvokos:
 - Ugdymo(si) rezultatai** – palaipsniui įgyjamos dvasinę, intelektinę ir fizinę asmens brandą rodančios kompetencijos, apimančios žinias, supratimą, gebėjimus ir nuostatas.
 - Ugdymasis** – dvasinių, intelektinių, fizinių asmens galių auginimasis bendraujant ir mokantis.
 - Mokymas** – mokinio ir mokytojo sąveika, aplinkybės, skatinančios mokinį kurti savo žinojimą bei patirtį, aktyviai ieškoti ir autentiškai perprasti informaciją, patirti pažangą, siekiant atrasti asmeninę prasmę.
 - Mokymasis** – aktyvus supratimo, reikšmių, patirčių ir prasmų konstravimo procesas, jau įgytų ir naujų žinių bei patirties siejimas, aiškiai suvokiant mokymosi tikslą ir į jį orientuojantis, planuojant, veikiant, vertinant ir reflektuojant mokymo(si) procesą, pažangą ir pasiekimus.
 - Savivaldis mokymasis** – mokymasis, per kurį asmuo savo iniciatyva išsiaiškina mokymosi poreikius, keliasi tikslus, planuojasi mokymąsi, susikuria ar pasirenka mokymosi aplinką bei priemones, sau tinkamas mokymosi strategijas, įsivertina pasiekimus ir pažangą.
 - Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas** – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.
 - Formuojamasis ugdomasis vertinimas** – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmokti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų.
 - Įsivertinimas** – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.
 - Diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.

Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą.

Kontrolinis darbas – mokinio žinioms ir kompetencijoms patikrinti skirtas ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

Kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Vertinimo tikslai	Vertinimo uždaviniai
<p>1. Nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos.</p> <p>2. Palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę.</p> <p>3. Apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant pusmetį, mokslo metus) ar mokymosi pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą rezultatus ir sertifikuoti.</p> <p>4. Vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.</p>	<p>1. Padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir tobulintinas puses;</p> <p>2. Padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;</p> <p>3. Suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymąsi;</p> <p>4. Nustatyti gimnazijai savo darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokiniams ir mokytojams pagalbą;</p> <p>5. Stiprinti ryšius tarp mokinio, tėvų (globėjų) ir gimnazijos.</p>

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

Vertinimo nuostatos	Vertinimo principai
<ul style="list-style-type: none"> • Vertinimas yra grindžiamas mokinių amžiaus tarpsnių ypatumais, psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio pasiekimais; • Vertinama, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai; • Vertinama individuali mokinio pažanga, vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje; • Mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą; 	<ul style="list-style-type: none"> • Tikslingumas (vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį); • Atvirumas ir skaidrumas (su mokiniais tariamasi dėl įvertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai); • Objektivumas (siekiama vertinimo patikimumo); • Informatyvumas (vertinimo informacija aiški, išsami, pateikta laiku, nurodoma, tai ką mokinys jau išmoko, kur yra spragos, kaip jas ištaisyti); • Aiškumas (vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais).

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESE

1. Pradinio ugdymo programos mokinių pasiekimų vertinimas
<ul style="list-style-type: none">• Pradinių klasių mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami;• Pradinio ugdymo procese prioritetas teikiamas mokymąsi palaikančiam vertinimui. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.• Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus taikomas formuojamasis (žodžiu ir raštu) vertinimas;• Pradinių klasių mokinių pasiekimai vertinami pagal mokinių pasiekimų lygių požymius aprašytus Pradinio ugdymo bendrosiose programose;• Baigus pradinio ugdymo programą 4 klasėje yra rašomas ugdymo pasiekimų vertinimo apibendrinamasis darbas.
2. Pagrindinio ugdymo programos mokinių pasiekimų vertinimas
<ul style="list-style-type: none">• 5 – II g klasių mokinių pasiekimams vertinti taikoma 10 balų vertinimo sistema;• Mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinama sistemingai.• Pagrindinio ugdymo klasių mokinių pasiekimai vertinami pagal mokinių pasiekimų lygių požymius aprašytus Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose;• 5 klasės mokiniai adaptacinio laikotarpio metu pažymiais nevertinami, taikomas formuojamasis vertinimas (žodžiu ir raštu), kaupiamasis vertinimas;• Naujai į gimnaziją atvykusiems mokiniams yra skiriamas 1 mėnesio adaptacinis periodas, mokiniai balais nevertinami. Mokiniai taikomas formuojamas ugdomas vertinimas;• Dėl mokinių pasiekimų mokant ekonomikos, technologijų, pilietiškumo pagrindų, dorinio ugdymo, žmogaus saugos, modulių, grupinių konsultacijų vertinimo sprendimą kiekvienais mokslo metais mokytojai priima mokytojų tarybos posėdyje;• Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pamokose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“;• Mokiniui, pagal gydytojo pažymą atleistam nuo kūno kultūros pamokų, pusmečio ar metinių pažymių stulpelyje rašoma „atl.“;• Mokinių, kurie mokosi pagal mokytojo parengtą individualią ir pritaikytą Pagrindinio ugdymo bendrąją programą mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus.
3. Vidurinio ugdymo programos mokinių pasiekimų vertinimas
<ul style="list-style-type: none">• III – IV g klasių mokinių pasiekimams vertinti taikoma 10 balų sistema;• III – IV g klasių mokinių pasiekimai vertinami pagal mokinių pasiekimų lygių požymius aprašytus Vidurinio ugdymo programose;• Dėl mokinių pasiekimų mokant dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų (ekonomikos, vairavimo, braižybos, informacinių technologijų) vertinimo sprendimą kiekvienais mokslo metais priima mokytojų tarybos posėdyje;• Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pamokose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“;• Mokiniui, pagal gydytojo pažymą atleistam nuo kūno kultūros pamokų, pusmečio ar metinių pažymių stulpelyje rašoma „atl.“.

Vertinant mokinių pasiekimus orientuojamasi į pasiekimų lygius, apibrėžtus pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose. Vertinimo skalė bendrajame ugdyme:

Pasiekimų lygis	Trumpas apibūdinimas	Įvertinimas
aukštesnysis	puikiai	10 (dešimt)
	labai gerai	9 (devyni)
pagrindinis	gerai	8 (aštuoni)
	pakankamai gerai	7 (septyni)
	vidutiniškai	6 (šeši)
patenkinamas	patenkinamai	5 (penki)
	pakankamai patenkinamai	4 (keturi)
nepatenkinamas	nepatenkinamai	3 (trys)
	blogai	2 (du)
	labai blogai	1 (vienas)

V. VERTINIMO PLANAVIMAS IR TVARKA

- Ugdymo(si) procese svarbus formuojamasis vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, išitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.

- Ugdymo procese formuojamasis vertinimas derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu. Vertinimo (pripažinimo) ir įsivertinimo metodai bei procedūros, vertinami ir įsivertinami ugdymosi rezultatai, vertinimo informacijos panaudojimas atitinka ugdymo programose keliamus ugdymosi tikslus ir numatytus rezultatus. Pripažįstamos mokinio savarankiškai (savaiminio mokymosi būdu), dalyvaujant neformaliojo švietimo programose ir kitoje veikloje įgytos kompetencijos.

- Vertinimo metodus, formas ir kriterijus dalykų mokytojai derina metodinėje taryboje. Mokiniai supažindinami su Vertinimo tvarkos aprašu ugdymo proceso pradžioje. Vertinimo kriterijai skelbiami ir kabineto informaciniame stende.

- Ugdymo proceso eigoje vertinimo kriterijai konkretizuojami formuluojant mokymosi uždavinius;

- Mokiniam, kurie mokosi pagal individualizuotą programą, ugdymo procese taikomas planuose individualus vertinimas.

- Mokinių pasiekimai vertinami pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programose numatytus mokinių pasiekimų lygių požymius, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo instrukcijas, brandos egzaminų vertinimo instrukcijas, nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo instrukcijas.

- Baigus dalyko programos temą, skyrių, kitą užbaigtą programos dalį, rašomas kontrolinis darbas. Vadovaujamosi Alytaus rajono Butrimonių gimnazijos kontrolinių darbų skyrimo ir vertinimo tvarka.

- Mokiniui, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą, antrojo pusmečio pabaigoje perėjus prie dalyko aukštesnio kurso programos, metiniu įvertinimu laikomas įskaitos pažymys.

- Pusmečio, metinis rezultatas išvedamas iš visų mokinio pasiekimų įvertinimų pagal aritmetinį vidurkį, taikant apvalinimo taisykles.

- Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:

jei dalykui mokyti skirta 1 pamoka per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais/įskaitomis;

jei dalykui mokyti skirta 2 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 4 pažymiais/įskaitomis;

jei dalykui mokyti skirta 3-4 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais/įskaitomis;

jei dalykui mokyti skirta 5 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 6 pažymiais/įskaitomis.

- Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

Kontrolinis darbas – tai 30 - 90 min. trukmės savarankiškas, raštu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas patikrinti, kaip suprasta ir išmokta dalyko programos tema, skyrius, programos dalis. Kontrolinių darbų užduotys sudaromos laikantis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių einama prie sunkesnių. Mokiniais turi būti žinoma kontrolinių darbų taškų konvertavimo į dešimtbalę vertinimo sistemą metodika.

Įvertinant atliktas užduotis, mokytojams rekomenduojama vadovautis šia schema:

Teisingų atsakymų apimtis	Balai (pažymiai)
90–100 proc.	10
80–89 proc.	9
70–79 proc.	8
60–69 proc.	7
45–59 proc.	6
35–44 proc.	5
25–34 proc.	4
17–24 proc.	3
10–16 proc.	2
0–9 proc.	1

Mokiniai turi būti supažindinti su šia konvertavimo į dešimtbalę vertinimo sistemą metodika.

Apklausa žodžiu – tai monologinio ar dialoginio kalbėjimo vertinimas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą gimtąja ar užsienio kalba taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis.

Apklausa raštu tikslas – greitas klasės žinių patikrinimas, kai pateikiamos konkrečios, trumpos, aiškios užduotys. Formos įvairios: užduotys, klausimynas, testas, diktantas ir panašiai. Vertinama naudojant kaupiamąjį vertinimą arba pažymiais.

Savarankiškas darbas (individualus) gali trukti 15-30 min. Mokiniai gali naudotis mokytojo nurodytomis priemonėmis. Tikslas – sužinoti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis. Vertinama pažymiais.

Laboratoriniai darbai, kūrybiniai darbai, pratybos. Tikslas - ugdyti mokinių gebėjimus teorines žinias pritaikyti praktikoje. Vertinamas mokinio pasiruošimas, atlikimas, rezultatų ir išvadų pateikimas.

Dalyvavimas miesto, respublikos, tarptautiniuose konkursuose, olimpiadose, projektuose vertinamas atsižvelgiant į mokinio pasiektus rezultatus.

- Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas, taikant diagnostinius ir standartizuotus testus.

- Metodinių grupių susitarimu gimnazijoje esant poreikiui gali būti organizuojamos mokomųjų dalykų patikros, bandomieji egzaminai, INFO testai mokymosi pasiekimams įvertinti.

VI. ĮVERTINIMO FIKSAVIMAS, ANALIZAVIMAS

- Mokinių pasiekimai ir pažanga fiksuojama elektroniniame dienyne.
- Mokinių pasiekimai aptariami pusmečio ir metų pabaigoje, direkciname mokytojų tarybos posėdyje;
- Klasės auklėtojas pastoviai bendradarbiauja su klasėje dirbančiais mokytojais, siekdamas išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir pažangą;
- Mokymosi pasiekimai nuolat stebimi ir, esant reikalui, analizuojami Vaiko gerovės komisijoje, klasės auklėtojų, metodinių grupių pasitarimuose;
- Mokymosi pasiekimai fiksuojami (įvertinami) organizuojant „Šauniausios klasės“ konkursus, apdovanojant mokinius padėkos raštais ar išvykomis;
- Gimnazijoje organizuojama „Šauniausios“ klasės konkursas 5-8, I-IV g kl. grupėse.
- Klasių pažangos, lankomumo ir kt. pasiekimai aptariami kiekvieno mėnesio pirmą antradienį mokinių susirinkime;
- Metodinėse grupėse, direkcinuose pasitarimuose, mokytojų taryboje, tėvų susirinkimuose atitinkamai analizuojami dalykų patikros, info testų, bandomųjų egzaminų, egzaminų, įskaitų, pusmečių ir metiniai rezultatai. Priimami sprendimai dėl ugdymo turinio, mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, išteklių panaudojimo veiksmingumo.

VII. INFORMA VIMAS

- Mokslo metų pradžioje dalykų mokytojai su mokiniais aptaria bendrąją mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką, o kiekvienos temos pradžioje konkrečius mokymosi uždavinius, vertinimo kriterijus, atsiskaitymo laiką.
- Apie mokymosi sėkmę tėvai informuojami reguliariai: elektroniniu būdu, telefonu, susirinkimuose, individualių pokalbių su dalykų mokytojais ar klasės vadovais metu.
- Neturintys galimybių naudotis internetu tėvai (globėjai) raštu informuojami apie vaiko mokymąsi kartą per mėnesį (klasių auklėtojai vieną kartą per mėnesį pateikia mokinio pasiekimų įvertinimus popierine informacijos-dokumento versija
- Iškilus mokymosi problemoms, tėvai (globėjai) apie mokymosi pasiekimus informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbant, rašant elektroninius laiškus, lankantis namuose.
- Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka skelbiama gimnazijos ir skyriaus tinklalapyje.

SUDERINTA

Gimnazijos taryboje

2017 m. lapkričio 27 d.

Protokolas Nr. V1 - 8